

ZPRÁVA ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

v rámci přípravy urbanistické soutěže

„Mariánské náměstí a okolí“

OBSAH

OBSAH	2
SHRNUTÍ	3
PRIORITNÍ TÉMATA VEŘEJNOSTI	3
HODNOTY ÚZEMÍ	5
PROBLÉMY V ÚZEMÍ	7
PROCES ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI	8
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ POZNATKY	8
DOPRAVA	8
POBYTOVÁ FUNKCE	10
ZELEŇ	10
VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ	10
BESEDA	11
Záznam prioritizace	13
DOTAZNÍK	14
Metodologie	14
Kdo dotazník vyplnil	14
Problémy území	16
Charakter území	17
Co by obyvatelstvo v místě ocenilo či doplnilo?	18
Území očima zvenčí	20
Území pohledem obyvatelstva	21
ŠETŘENÍ ZŠ	22
Metodologie	22
Vyhodnocení	22
SEZNAM GRAFICKÝCH PŘÍLOH	23
PŘÍLOHY	23

SHRNUTÍ

Tento dokument vyhodnocuje zapojení veřejnosti do přípravy urbanistická soutěž Mariánské náměstí v MČ Brno-jih. Dokument byl vyhotoven externím zpracovatelem pověřeným administrátorem soutěže. Citace jsou uváděny bez úprav.

„Roztříštěnost území na několik samostatných celků kvůli dopravě. Tím se vlastně větší část centrální oblasti městské čtvrti stává třemi okrajovými, které jsou čistě průchozí a není proč je navštěvovat.“

Řešené území je **významným dopravním uzlem pro brněnský region**, který nenabízí mnoho pobytových příležitostí. Stávající zelené plochy jsou neudržované. Konkrétní místa v území (vyznačené na mapách) slouží jako útočiště pro osoby z okraje společnosti. Obecně se v odpovědích více pojmenovávají místa, kde se lidé necítí bezpečně nebo se jim nelíbí, než místa, kde rádi tráví čas.

„Místo nefunguje vůbec jako hlavní promenáda Brna jihu. Auta a silnice ho totálně rozpárávají na několik nesourodých částí a výsledkem je chaos a dopravní uzel kde se nikdo nechce zdržovat déle než je to nutné. V klidu posedět, dívat se do zeleně, dát si něco dobrého na jídlo pití, nekoukat na nevzhledné objekty, které neplní občanskou vybavenost (autosalon, kasino), vizuální smog a nevzhlednost a šed' (Večerka, nefunkční fontána), prach a vsudyprítomny hluk a spěch. Jedno z nejhorších míst v našem okolí a promarněný potenciál.“

PRIORITNÍ TÉMATA VEŘEJNOSTI

- **Omezení tranzitní dopravy = omezení hluku a znečištění**
  - Celé území je de facto velkou křižovatkou, která má negativní dopady na jakékoliv jiné funkce.
  - Plánovaný projekt Velkého brněnského okruhu by měl zklidnit dopravu, nicméně velké parkoviště někteří využívají jako P+R.
- **Dopravní dostupnost**
  - Jedna z přednostní území.
  - Chybí u něj zázemí – drobné služby, veřejné WC etc.
  - Pěší prostupnost (nepropojenost podchodů, přechod sídliště – kostelem, sídliště – konopná, delší interval na přechodech, bariérovost, dobíhání autobusů)
- **Bezpečnost**
  - Dochází ke kolizi automobilové, cyklistické a pěší dopravy viz mapa.
  - Respondenti*ky mají nedůvěru vůči osobám z okraje společnosti, které se zdržující v prostorech „vzadu“ (oranžové a červené plochy na mapě).
  - Podchody jsou opakovaně označované jako nebezpečné, nepřehledné, špinavé, posprejované...
  - Osvětlení parku mezi sídlištěm a ulicí Hněvkovského bylo označeno jako nedostatečné.
- **Absence náměstí a služeb**
  - Chybí pobytová místa, drobné služby, skutečné náměstí (veřejný prostor se živým parterem).
  - Většina veřejných prostranství je v nedůstojném stavu.
  - Kvality veřejných prostranství velkou měrou ovlivňuje také hluk a prach automobilové dopravy.
- **Oživení historie**
  - Bohatou historii místa na setkání připomínalo několik osob, které si ji buď pamatují, nebo je pro ně zásadní. Kostel sv. Jiljí patří mezi nejstarší užívané církevní stavby na území Brna. Z Mariánského náměstí vycházeli poutní průvody.

HODNOTY ÚZEMÍ

LEGENDA

- 1-11** domy, areály
- A-E** plochy
- hodnota nyní
- miesta s potenciálom hodnoty
- tramvajová trať

HODNOTY ÚZEMÍ

Kvality pro život jsou dle respondentů*ek i v okolí řešeného území např. blízkost řeky.

1 – kurty vnímá účastnictvo jako hodnotu, kterou stojí za to zachovat.

2 – Dům dětí a mládeže jako veřejná stavba uprostřed veřejného, málo používaného parku.

3 – kavárna Hrnček je mezi respondenty*kami oblíbená. Jedna z mála služeb v oblasti.

4 – Mariánské náměstí s vodním prvkem. Významné historické místo, které má mnohem významnější roli v mentálních mapách než v rámci území (v současnosti je využíváno především jako parkoviště).

Téma mikroklimatu, vodních prvků ve veřejném prostředí rezonoval několika přítomnými.

Mariánské náměstí má hlubokou historii, kterou účastnictví besedy připomínalo.

5 – objekt GITY, místo plné služeb a pracovních míst.

6 – radnice MČ Brno-jih dělá z území centrum Komárova. Byla vznesena otázka, zda by mohlo řešené území být reprezentativním centrem MČ Brno-jih?

7 - hospoda

8 – kostel sv. Jiljí je nejstarší stále sloužící sakrální stavbou na území Brna

9 – památný strom

10 – oblíbené dětské hřiště

11 - škola

A – zahrádky jako hodnotu zmiňovalo obyvatelstvo přilehlých domů na besedě.

B – dostupnost MHD, tj. tramvajová smyčka je pro území zcela zásadní.

C – parkoviště je hodnota pro své kapacity. Jedná se o největší parkoviště v okolí, které využívá nejen obyvatelstvo sídliště, ale také osoby z okolí Brna, kteří zde zaparkují a přestoupí na MHD.

D – nově vytvořená parková úprava a vodní prvek

E – okolí kostela, který patří mezi nejvýznamnější církevní stavby v Brně. Během setkání účastnictvo opakovaně přinášelo historii místa jako téma k diskusi. V dotaznících je místo opakovaně zmiňováno.

PROBLÉMY ÚZEMÍ

LEGENDA

- 1-5** domy, areály
- A-F** plochy
- I-III** kolize
- ! - !!** problémy
- - ■** podchody
- částečně problematické
- ↔ směr přechodů
- zanedbaná hodnota
- problematická místa
- dopravní kolize
- intenzivní doprava

1-5	domy, areály
A-F	plochy
I-III	kolize
! - !!	problémy
■ - ■	podchody
	částečně problematické
	směr přechodů
	zanedbaná hodnota
	problematická místa
	dopravní kolize
	intenzivní doprava

PROBLÉMY V ÚZEMÍ

1 – Octárna je prázdný, zdemolovaný objekt, který místní vnímají jako součást historie území.

2 – Podchody (dva nepropojené přes Hněvkovského a Černovickou ulici) jsou kritizované pro svou estetiku, bariérovost i celkovou nepříjemnost. Zmiňováno bylo problematické překonávání křižovatky obecně i izolace podchodů.

<-> Absence přechodů ve směru Konopná – sídliště a sídliště-kostel/radnice/knihovna.

3, 4 – Problematické objekty herny a obchodu viz Kolize I.

5 – Objekt GITY nabízí pracovní příležitosti i služby. Okolí objektu je neuspořádané, přehřívání v létě, otázka parkování.

Místa, kde se účastnictví necítí bezpečně:

Oranžové plochy jsou zanedbanými hodnotami území. Místní nemají mnoho důvodů se v nich zdržovat (absence mobiliáře, hluk, neudržované prostranství). Často mají charakter skrytého prostoru, který slouží jako útočiště lidem z okraje společnosti.

A – Nevyužívaný prostranství zadního charakteru u zahrádek.

B – Smyčka je kritizována za údržbu, nečistotu, nebezpečné veřejné WC a přítomnost osob z okraje společnosti.

C – Parkoviště se v létě přehřívá. Slouží obyvatelstvu sídliště, k odstavování vraků i jako P+R. V dotazníku se opakují komentáře o trestných činech, ke kterým zde došlo.

! V dotaznících se objevují komentáře kritizující dopravní úpravu, které neumožňuje vjet z parkoviště přímo na Černovickou ulici (v současné době musí objíždět „celé sídliště“).

!! Dle dotazníkových odpovědí v území chybí zázemí pro řidiče autobusu č.50.

D – Částečně revitalizovaná parková úprava, která je dle názoru respondentů*ek nedostatečně osvětlena.

E – Nepobytové prostranství kvůli hluku ze silnice. Místní ho využívají pro venčení psů.

E – Prostranství před školou je některými označováno jako brownfield. Stával tady mlýn. V současnosti se jedná o zelený pás podél rušné silnice.

F – **Mariánské náměstí** je kritizováno pro svůj současný stav – poničené povrchy, absence mobiliáře a stínu, neudržovaná fontána/kašna, přehřívání v létě... Pro Západní části území je důležité jako významné místo pro parkování. Pro celou oblast má významnou historickou hodnotu.

Kolize

I – intenzivnější výskyt osob z okraje společnosti před Albertem na severu území a mezi obchodem (3) a hernou (4) na jihu u radnice MČ. Opakují se komentáře žádající uzavření herny i obchodu. Ten ale pro tuto část obce představuje jediný obchod s potravinami v dochozí vzdálenosti.

II – Zde dochází ke kolizi mezi cyklisty a chodci u MŠ Kšírova. Rodiče u družiny čekají na dešti.

III – Nepřehledná křižovatka, která se má zlepšit doplněním signalizace.

IV – Ulicí Za Mostem vstupují do sídliště ti, kteří přijedou tramvají. **Chodník je příliš úzký** na to, kolik osob ho ve špičkách využívá. Vznikají tím kolize.

PROCES ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Záměrem zapojení veřejnosti bylo poznat území pohledem uživatele a seznámit ho s procesem a významem urbanistické soutěže.

Veřejnost byla zapojována do příprav zadání pro urbanistickou soutěž Mariánské náměstí v Brně samosprávou následujícími formami:

- [Dotazníkem](#), který byl přístupný 4. 2. 2025 – 4. 3. 2025 na webu /ve spolupráci s CCEA MOBA/
- [Participační besedou](#) 25. 2. 2025 od 17:00 /ve spolupráci s CCEA MOBA/
- Participačním stánkem, který byl vždy otevřený v čase 7 – 8:30 17.2. před radnicí, 18.2. na zastávce Svatopetrská, 19.2. na konečné tramvaje /vedla městská část/
- [Dotazníkové šetření v ZŠ](#) spolupráci s ZŠ /vedla městská část/

Tato zpráva se bude soustředit především na ty části, u kterých byla přítomna CCEA MOBA.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ POZNATKY

DOPRAVA

Území bude ovlivněno projekty [Velkého městského okruhu](#) a rekonstrukcí/prodloužením tramvajové trati i plánovanou výstavbou Brna-Jih. Část dopravy směřuje na velké parkoviště, které je používáno jako P+R.

„Je velmi problematické navrhovat něco pro zlepšení vzhledem k velmi intenzivní až neúnosné automobilové dopravě v řešeném území, jejíž intenzita se pravděpodobně vzhledem k další bytové výstavbě na Brně - jihu ještě zvýší (zhorší). Dle mého názoru jakékoliv vylepšení řešeného území bude negativně ovlivněno právě výše uvedeným problémem.“

MHD

Většina respondentů*ek místo využívá jako **dopravní uzel**. Jedná se o **dominantní funkci** řešeného území možná i pro negativní externality jako je **hluk a smog, které snižují pobytové kvality**. V dotazníku je kritizovaná uživatelská nepřívětivost **přestupům z autobusů na tramvaj**:

„asi mi vadí to, že není možné udělat přestupný uzel na jednom místě, že z tramvaje musíte utíkat na autobus (ano, někdy to lze udělat na Konopné), že musíte jít podchodem na jiný autobus ... chápu, že to z důvodu hlavní silnice nelze vyřešit, ale prostě to mi tam asi nejvíce vadí, že to není jak ""mendlák""ale běháte z jedné strany na druhou, než se dostanete na autobus, kterým chcete jít.“

„A pak mě rozčilují lidi, co vystupují z 50 a 49 a utíkají na tramvaj poza autobus, čekám, kdy tam někdo zemře, protože lidí jsou fakt hloupý a to zrovna šalina chodí co 5 min.“

Velmi důležitá je **tramvajová smyčka s rozvíjejícím se zázemím pro cestující** (kavárna, vinárna). Ti, kteří místem jen projíždí, se přimlouvají za obnovu veřejného WC. Je také zmiňováno vytvoření **zázemí pro řidiče autobusu č. 50**: „zlepšit "velké" parkoviště a jeho okolí, vč. zázemí pro řidiče busu č.50, kteří močí všude okolo (nedůstojné pro všechny).“

Velké parkoviště

Nedostatek parkovacích míst jako problém označilo 75 respondentů*ek: mimobrněňští z 50 %, z osob žijících v okolí 32 %. **„Velké“ parkoviště** u Hodonínské ulice obsluhuje sídliště a zároveň slouží jako P+R i k odstavení vraků. Mimobrněňští v otevřených odpovědích parkování zdarma navázané na MHD označují jako přidanou hodnotu. Na druhé straně obyvatelstvo zmiňuje zřízení zón jako způsob vyřešení dopravní situace. Opakovaně se objevuje také výhrada vůči dopravní úpravě:

„Opravit špatnou rekonstrukci ulice Černovická, kdy se nedá z velkého parkoviště odbočit na ulici Černovická, díky tomuto nás městská část Brno-Jih nutí buď nesmyslně objíždět, nebo páchat přestupky tím, že auto otočí člověk na světelném semaforu Svatopetrská směr město zpět na směr Olympia a pak na další nejbližší odbočí směr Černovice/Židenice.“

Opakuje se kritika stávajícího stavu parkoviště, parkování vraků, krádeží, méně často i kritika mrhání prostoru pro parkování:

„Určitě se mi líbí "velké parkoviště" u Hodonínské ALE chtělo by to povrchovou opravu tohoto tankodromu, nelíbí se mi, že tam lidi "driftují" a velice často se zde vykrádají, nebo poškozují auta. (což jak vím, má to řešit brzy kamera) - osobně mi

zde vykradli 1x auto, u dalšího auta katalyzátor a to stejné ještě u 3. auta z mé rodiny.“

„... naprosté mrhna prostorem pro parkování aut. Prostor parkoviště by měl podle mě být nahrazen parkovacím domem a nějakým polyfunčním objektem.“

Pěší doprava a podchody

„přístupnost oblasti pro pěší, protože v současné době na silnici Cernovicka a Svatopetrska uplne zbytečne chybi prechody pro chodce, aby se dostali pohodlně na zastávky MHD, do kostela, atd. Myslím si, že za cenu zmírného zpomalení automobilu ve velké křižovatce, se vyplatí zpřístupnit prostor chodcům. Chodec nepatří do tunelu, pokud auta jezdí na povrchu. :)“

Pěší prostupnost patří mezi intenzivní témata. Manifestuje se skrze diskuse o neudržovaných, bariérových podchodech, ve kterých se lidé necítí bezpečně. V otevřených odpovědích se objevují návrhy na vybudování nadchodů a zachování modernistické separace různých způsobů dopravy. Pro řadu respondentů*ek je pravděpodobně obtížné představitelné, že by bylo možné čtyřproudou silnici překonávat přechody. Zmiňována je absence přechodu přes ulici Černovická ve směru škola/sídlště – kostel/knihovna/úřad. Zmiňován je také krátký interval pro přechod silnice.

„V oblasti Mariánského náměstí bych uvítal více služeb a lepší dostupnost pro pěší. Například pokud jdu s kočárkem na zastávku parkoviště, musím jít až přes předchod u ulice Lomená. Podchody u Mariánského náměstí jsou naprosto neprůchozí.“

Cyklistická doprava

Území je dle odpovědí nedostatečně prostupné nejen pro pěší, ale i pro cyklistiku. Odpovědi místních obyvatel se spíš směřovány proti cyklistům než na jejich podporu:

„... nově formovaná cyklostezka kolem Ponávky nemá napojení na hlavní cyklostezku u Svitavy, zatím není celá, ale do budoucna na ní nejspíše bude provoz.“

„Jedná se o křižovatku cyklostezky. Neukázněné chování cyklistů. Zejména pohyb po chodníku kolem školky.“

„Cykliste, kteří často jezdí po chodníku kolem školky Ksirova, jsou nebezpeční pro děti, neslo by něco vymyslet na jedné straně pro cyklisty? Zkulturnit obchod a jeho okolí.“

POBYTOVÁ FUNKCE

Velké parkoviště na Mar. nám nevypadá zrovna pěkně. Spíše je to přestupný/průchozí uzel, který chci mít rychle za sebou, nic mne neláká tam trávit čas.

Většina respondentů*ek se v místě nezdržuje. V řešení území není příliš důvodů pro pobyt či setkávání. Navíc znečištění související s automobilovou dopravou většina respondentů*ek označuje jako problém. Více jak polovina odpovědí pak zmiňuje problémy s bezpečností, které v otevřených otázkách a na besedách dokresluje vyprávění o osobách z okraje společnosti, které nacházejí útočiště v řešeném území, vandalismu, krádežích, popř. nedostatečném osvětlení konkrétních míst.

Služby

Veřejnost by ocenila více služeb v území. Z odpovědí lze vyvozovat, že by se **služby měly nacházet na trase, kterou místní využívají během přestupování.** V odpovědích těch, kteří místem projíždí, se objevují vzpomínky na pekárnu a cukrárnu. Důležitým místem v současnosti je kavárna Hrnček u konečné zastávky tramvaje. Ti, kteří územím především projíždí autem, sdílí, že podle nich v území není nic. Tato informace může být zajímavou zpětnou vazbou na obraz místa v mentálních mapách obyvatelstva širšího okolí.

„Služby - rozvíjet je to rozhodne treba. Je super, ze v srdci komarova je konecne opet lekarna, jsou tu vinarny, restaurace, ale chtělo by to více zivnostniku typu zelenina, pekar, masna (dobry priklad je oblast Veveri, kde tohle funguje).“

A co děti? Mají si kde hrát?

Dotazníky ze základní školy ukazují, že mládež v prostoru tráví svůj volný čas. Mladší žactvo jako své oblíbené místo zmiňuje hřiště, jmenovitě pak hřiště na sídlišti. Společně se starším žactvem využívají k setkávání na místech, která mají k dispozici – u obchodu, zastávky, konečnou tramvaje. Zmiňují, že by ocenili opravu velkého parkoviště, doplnění laviček a čisto.

ZELEŇ

Zeleň je vnímaná jako hodnota území 4/5 respondentů*ek, přestože je označována jako neudržovaná, nevhodná/nedostačující pro pobyt. Respondenti*ky se přimlouvají za více zeleně i kvůli velkým zpevněným plochám, které se v létě přehřívají, a absenci stínu u zastávek MHD. Jako možné nástroje pro zvýšení využívání parkových ploch se v odpovědích objevuje doplnění mobiliáře, udržování pořádku, přehlednost, omezení dopravy nebo hlukové bariéry.

„Hodně zeleně, která je však nevyužitá pro účely “ofpočinku”, ale spíše k potulování divných existencí.“

„Zelen – je dobre, ze pred skolou i pred Hasickou je zelen, tzn mate kam jit se psem, i kdy jste na jedne nebo druhe strane rusne krizovatky.“

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Žádný prostor v území dle respondentů*ek nefunguje jako náměstí. Je patrné, že by respondenti*ky pobytové místo ocenili. Především starousedlíci zmiňují Mariánské náměstí a okolí kostela sv. Jiljí jako centrum. Pro některé je důležitý areál GITY kvůli vybavenosti. Další zmiňují park před školou a kolem DDM.

(Mariánské) náměstí

„V současnosti se zde nachází 4 malé “pseudonáměstí”: u GiTy, u smyčky, u kostela a samoobsluhy a u školy. Oblast kolem kostela by se třeba mohla více zastavět malou řadovou zástavbou, navázat na zástavbi Starého Komárova. Uliční čára na ulici Hněvkovského od radnice k ulici Černovická by se mohla doplnit.“

„Rekonstrukci Mariánského náměstí považuji za důležitou-upravený tzv. střed Komárova (když pomínu park u kostela) mi chybí+ je to přestupní uzel MHD.“

„Mariánske namesti - absolutne mrtva zona - je to dopravní krizovatka, dalo by se prirovnat k Mendlaku), ale pro pesi absolutne mrtva. Clovek tu pri prestupu (dnes uz) krom kavy nic nekoupi a jinak ho tu nema co jineho nez mhd nalakat.“

Kostel a jeho okolí

Historicky velmi významná stavba, jejíž důležitost přináší i respondenti*ky. Zmiňovaná je prostupnost silnice ve směru sídliště/škola – kostel/knihovna.

„Přidat nějaký prvek odkazující na bohatou historii městské části... Švédové, klášter, návštěva císaře Františka II, koláčový svátek,...“

„Zachování dominanty kostela a klidové zony v jeho okolí. Pripadne obnovení dalších historických památek (studna), expozice archeologických nálezů - máme tady opravdu významnou památku a je škoda, že o ni málokdo ví. Tím zvýšení „turistického ruchu“ a zvýšení možnosti užít“

Budovy před úřadem

Herna a obchod jsou místními vnímány jako problematické. Opakovaně se objevují komentáře žádající o vyřešení problémových, nebezpečných míst či zboření objektů.

„Zrušit a nejlépe zbořit obě budovy před městským úřadem. Herna před MÚ trčí v prostoru jako by tam nepatřila. Hluk od silnice, podchody nejsou uzpůsobeny kočárku, kolejnice jsou příliš široké. V Komárově nemáte kam jít, zcela chybí restaurace, kavárna, hospoda, fitness centrum, služby.“

BESEDA

Odehrála se 25. 2. od 17:00 v prostorách radnice městské části Brno-jih. Celkem přišlo 34 osob. Jednalo se o proaktivní, poměrně dobře informované obyvatelstvo. V první části setkání byl představen záměr soutěže, na kterou navazovala diskuse v plénu o:

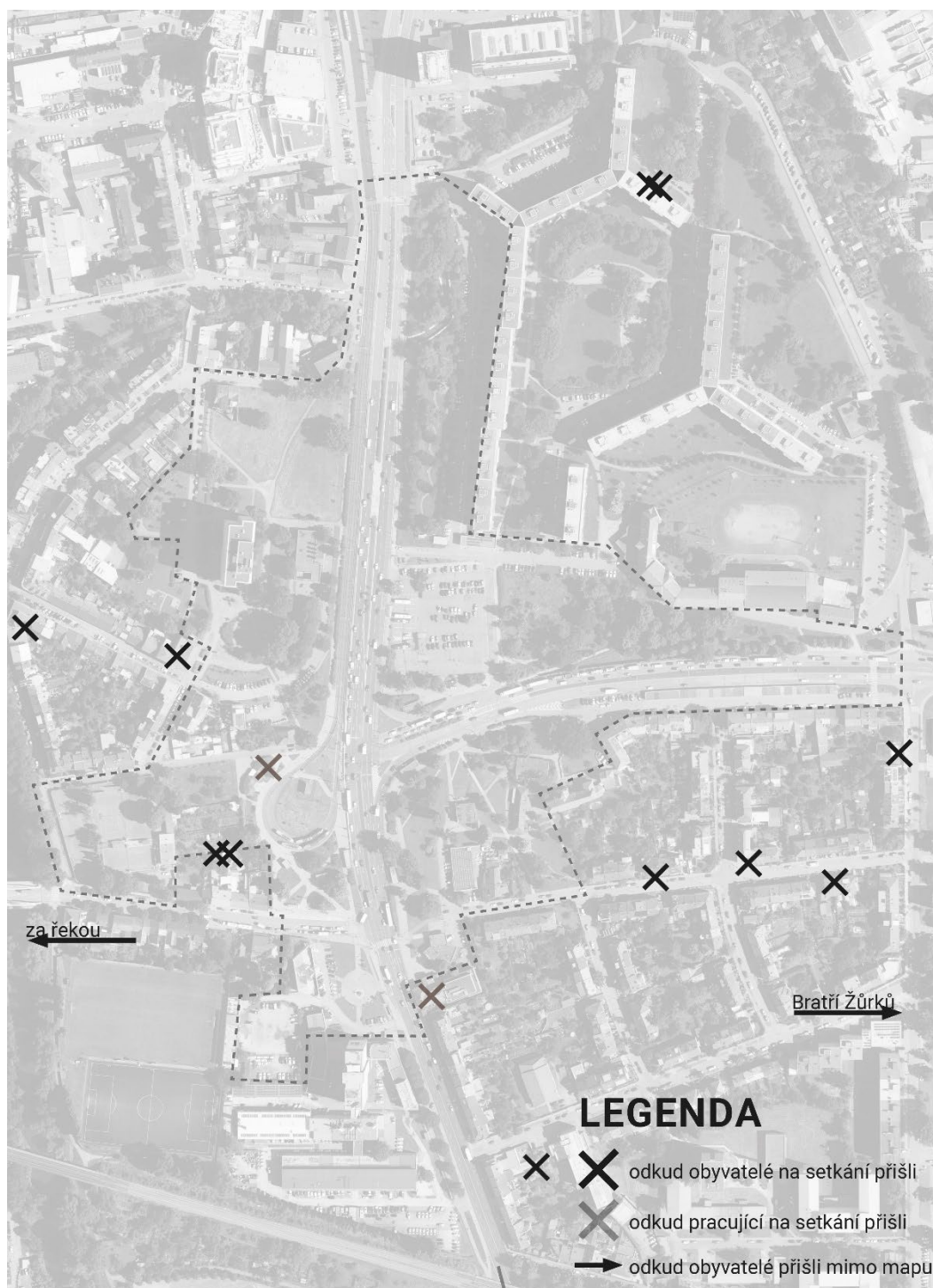
- **dopravní situaci a dopravních stavbách.**

Velký městský okruh, rekonstrukce tramvajové trati, přivaděč Nouzov...

- **řešeném území –** jeho vytyčení, prodloužení etc.

- složení poroty, mechanismu výběru nejvhodnějšího návrhu...

- pocitu bezpečnosti a podchodech.

Obrázek 1 Odkud přišli ti, kteří se účastnili besedy

Poslední část setkání obsahovala práci v menších skupinách o hodnotách, problémech a potenciálech, jejichž výsledky jsou zapracované do již představených hodnot a problémů.

Záznam prioritizace

Následuje seznam všech nápadů klastrovaných do tematických celků

Doprava

21 | 18

Téma, které intenzivně rezonovalo setkáním. Odráží se zde neprostupnost území pro chodce, pocit nebezpečí v podchodech, kolize i význam dopravního uzlu.

Podchody

14 | 7

Úprava podchodů

1 | 0

Do podchodů doplnit směrovky a kamery

2 | 3

Osvětlit podchody

1 | 1

Propojit podchody

5 | 2

Doplnit přechody propojující sídliště s kostelem

5 | 1

Smyčka jako hodnota (dopravní uzel)

1 | 0

Doplnit trasy pro pěší tak, aby je nesrazil cyklista či bruslař

5 | 1

Zlepšit prostupnost mezi řekami

1 | 3

Služby

14 | 0

Obyvatelstvu, které přišlo na besedu, chybí drobné služby, které si spojují s náměstím. Veřejné, pobytové prostranství s živým parterem, které není rušené dopravou. Provoz kasina před radnicí bylo opakovaně označováno za problematické.

Kostel sv. Jiljí a jeho okolí

15 | 1

Oživit historii kostela

7 | 0

Muzeum o historii s nálezy

2 | 1

Proměnit plochu kolem herny a večerky

7 | 0

Doplnit drobné služby

7 | 0

Náměstí a služby, které dělají náměstí

6 | 0

Hřiště

7 | 6

Prolézačky, hřiště (zřízení nových)

1 | 0

Pétanque (zřízení nových)

5 | 0

Tenisové kurty (stávající)

1 | 0

Volnočasové aktivity

4 | 4

Komunitní centrum, mít se kde scházet

1 | 0

Místa k lelkování

0 | 4

Klidové zóny, místa, kde je klid

3 | 0

Zlepšení mikroklima 3 | 0

6 | 3

Vodní prvky

2 | 0

Obnovení fontány

1 | 1

Odkrytí řeky

0 | 2

DOTAZNÍK

Metodologie

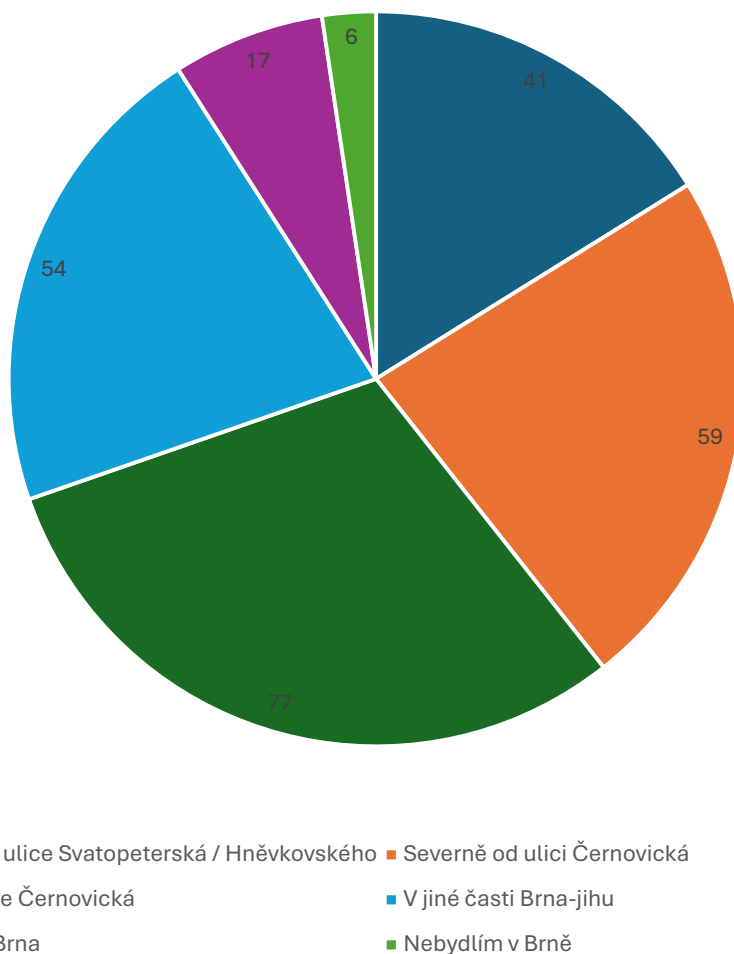
Dotazník byl přístupný od 4. 2. 2025 do 4. 3. 2025 přes web městské části a skrze QR odkazy na plakátek a letáčích. Přišlo 254 unikátních. Jeho design vznikl na základě diskuse mezi městskou částí a CCEA MOBA. Skládá se ze série uzavřených, polootevřených a otevřených otázek, které zkoumají vztah respondentů*ek k území a jejich preference.

Data jsou představované skrze vztah respondentů*tek k místu kvůli různorodému charakteru území. Dochází-li k porovnávání preferencí mezi skupinami s odlišnými počty respondentů*ek, dochází k přepočítání hlasů na procenta. Citace jsou uváděny bez úprav.

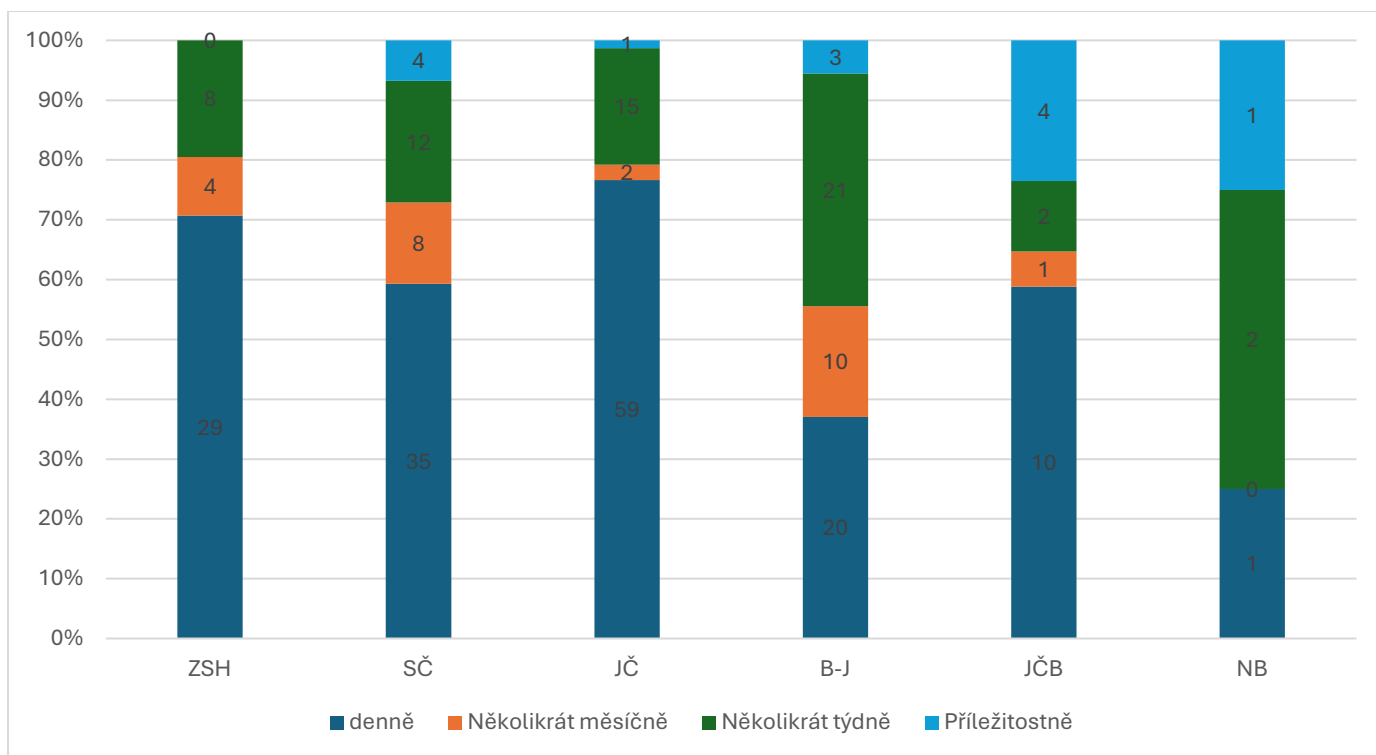
Kdo dotazník vyplnil

Dotazník vyplnilo 41 obyvatel, kteří bydlí západně od ulice Svatopeterská / Hněvkovského (ZS), 59 obyvatel bydlících severně od ulici Černovická (SČ), 77 bydlících jižně od ulice Černovická (JČ). 54 respondentů bydlí v jiné části Brna-Jihu (B-J), 17 v jiné části Brna (JČB) a 6 nebydlí v Brně (NB).

154 osob území využívá denně, 60 několikrát týdně, 25 několikrát měsíčně, 13 příležitostně a 2 nikdy. Dotazník tímto potvrzuje významnou dopravní funkci území. Nejčastějšími způsobem dopravy je dle odpovědí MHD (155x tramvaj, 108 autobus), pěšky (160 odpovědí), auto (130) a kolo (52).

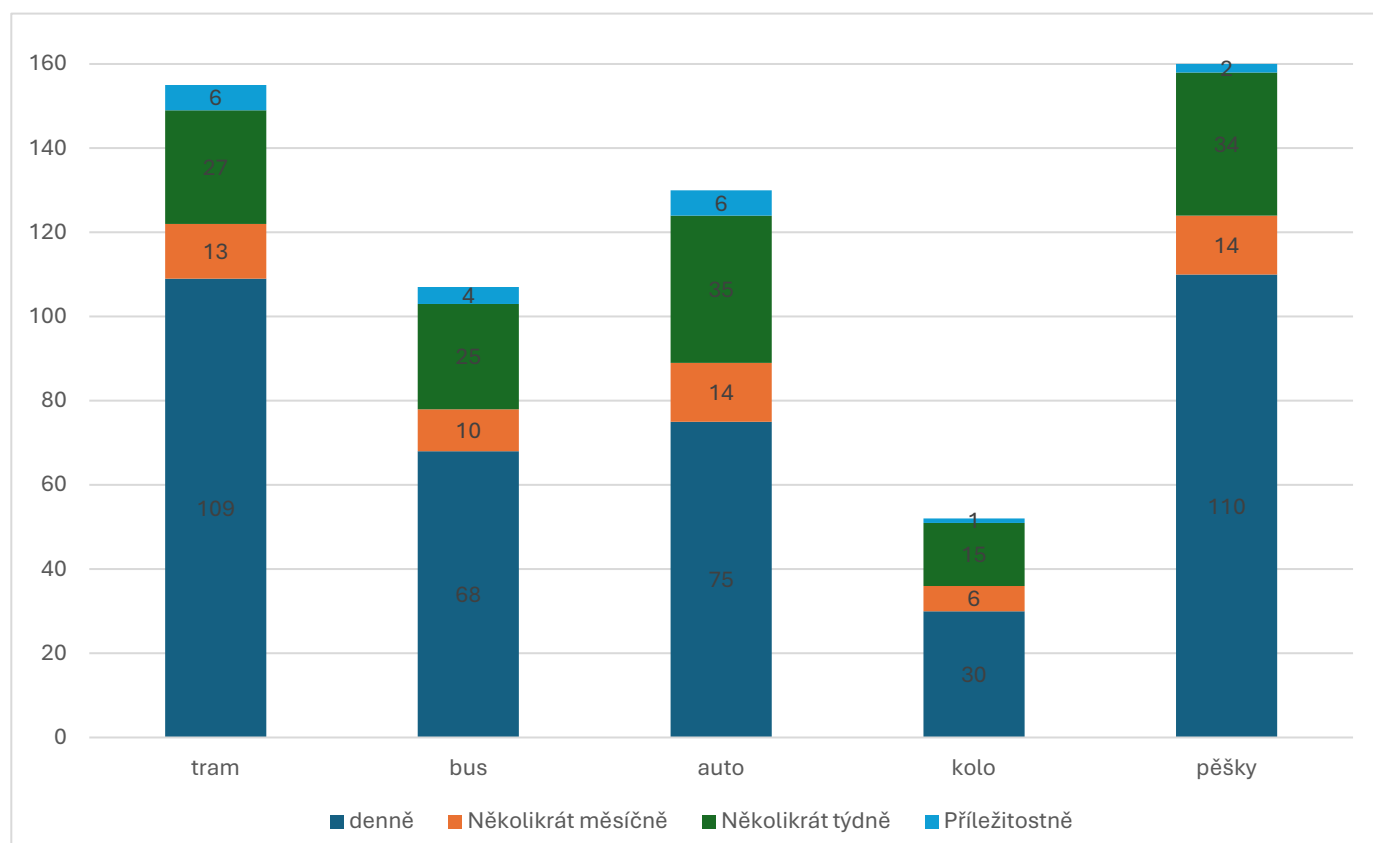

Graf 1 Kdo vyplnil dotazník? Vyjádřeno počty odpovědí.

Graf 2 Jak často navštěvují řešené území dle místa bydliště – Vizualizace procentuálního zastoupení počtu odpovědí v jednotlivých kategoriích (ZS = Západně od ulice Svatopeterská / Hněvkovského, SČ = Severně od ulice Černovická, JČ = Jižně od ulice Černovická, B-J = V jiné části Brna-Jih, jčB = V jiné části Brna, NB = Nebydlím v Brně)

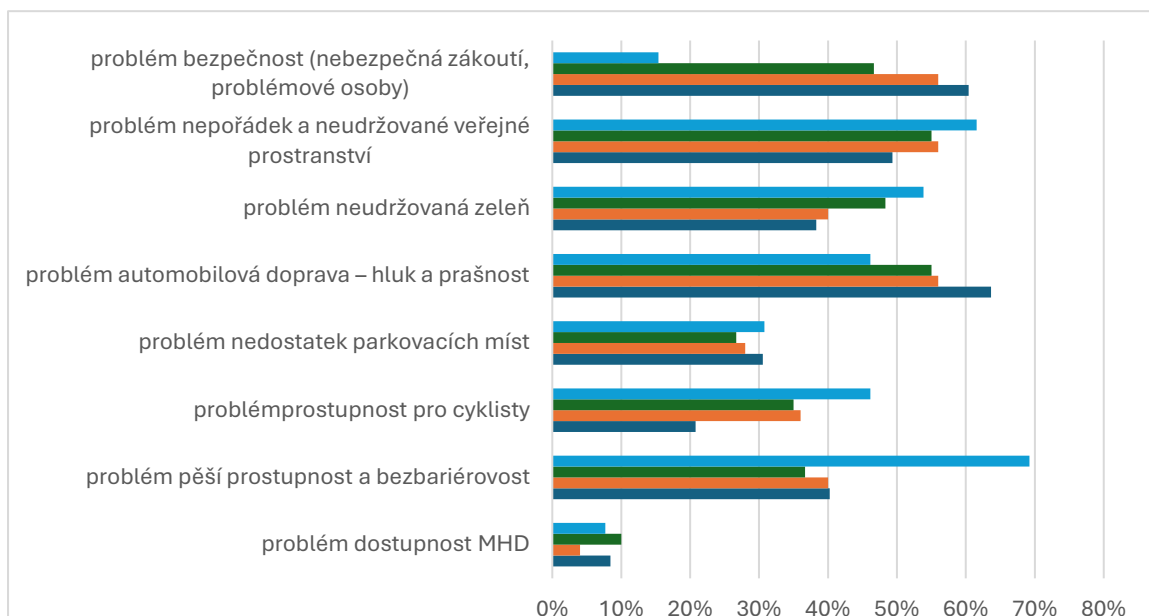
Mezi respondenty převažuje dopravní funkce (projíždím tudy 60 %, procházím tudy 80 %). Ti, kteří se zde pohybují každodenně zde i nakupují (60 %), navštěvují služby (56 %) a parkují. Jak hodnotíte současný stav řešeného území na 5stupňové škále většina respondentů*ek označuje jako spíše špatné. Jediná skupina, která současný stav hodnotí neutrálně, jsou ti, kteří nebydlí v Brně.

Graf 3 Jak se dopravujete do řešeného území? Vyjádřeno počty odpovědí dle kategorie četnosti návštěv.

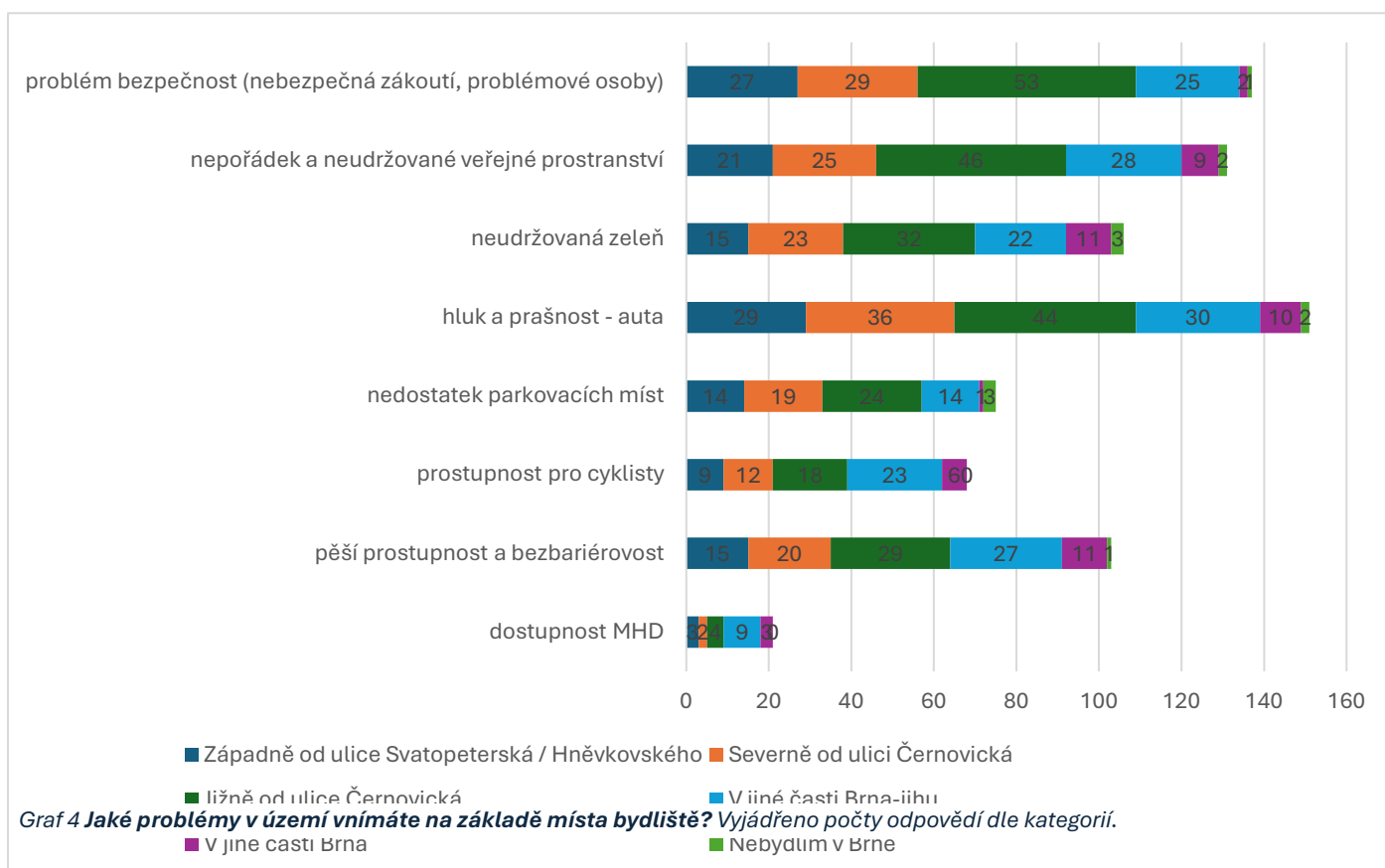
Problémy území

151 respondentů*ek za problém označilo intenzitu dopravy a s ní spojené externality, 137 vnímá problém bezpečnosti (nebezpečná zákoutí, problémové osoby), 131 nepořádek a neudržovaná veřejná prostranství. Neudržovanou zeleň jako problém označilo 106 osob, pěší prostupnost (nutnost překonávat čtyřproudou silnici, podchody ect.) pak 103 osob. Nedostatek parkovacích míst je problém pro 75 osob. Prostupnost pro cyklisty jako problematickou označilo 68 osob. Dostupnost MHD jako problém vnímá 21 osob, z nichž 9 bydlí v jiné části Brna-Jih a 3 jinde v Brně.

Při prioritizaci problémů k řešení v otevřené otázce nejvíc hlasů získala bezpečnost (79) s dopravou (76), za kterými byla pěší prostupnost a bezbariérovost (51), kultivace území (49) a problémové osoby (37).

Graf 5 Jaké problémy v území vnímá uživatelstvo dle četnosti návštěv? Vyjádřeno procentuálním zastoupením jednotlivých kategorií.

Graf 4 Jaké problémy v území vnímáte na základě místa bydliště? Vyjádřeno počty odpovědí dle kategorií.

Charakter území

„3 KLADY:

1) přestupní uzel tramvají + autobusů

2) dopravní uzel (autodoprava)

3) zeleň“

„Jedinou hodnotou je to, že je to centrální náměstí Brna jihu a tedy by to mělo být i centrem veškerého dění, setkávání, služeb, relaxace a reprezentace Brna jihu.“

„rusny prestupni uzel a krizovatka ale zaroven zasazena do klidneho prostredi zelene to vidím jako hlavní cíl“

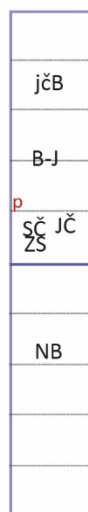
Většina dotázaných se na škálách klonila spíše k menším parkům s promyšleným designem a aktivitami a typu ulice s prostornými chodníky, stromořadím a službami v parteru. Auta v parkovacích domech preferovalo obyvatelstvo jiné části Brna a Brna-Jih. Místní jsou spíše nerozhodní a lidé žijící mimo Brno preferují parkování aut v ulicích hned u domu stejně jako okraj města, delší vzdálenosti a volnou zástavbu. Ti, kteří spíše preferují centrum města, jsou z jiné části Brna nebo žijí Jižně od Černovické ulice.

Menší parky
s promyšleným designem
a aktivitami

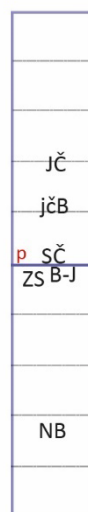
Velké
neudržované
plochy

Auta v parkovacích
domech nebo garážích

Auta v ulicích
hned u domů

Centrum města, kde
je všechno blízko

Okraj města, delší
vzdálenosti, volná
zástavba

Typ ulice Nové Sady
(prostorné chodníky,
stromořadí, služby v parteru)

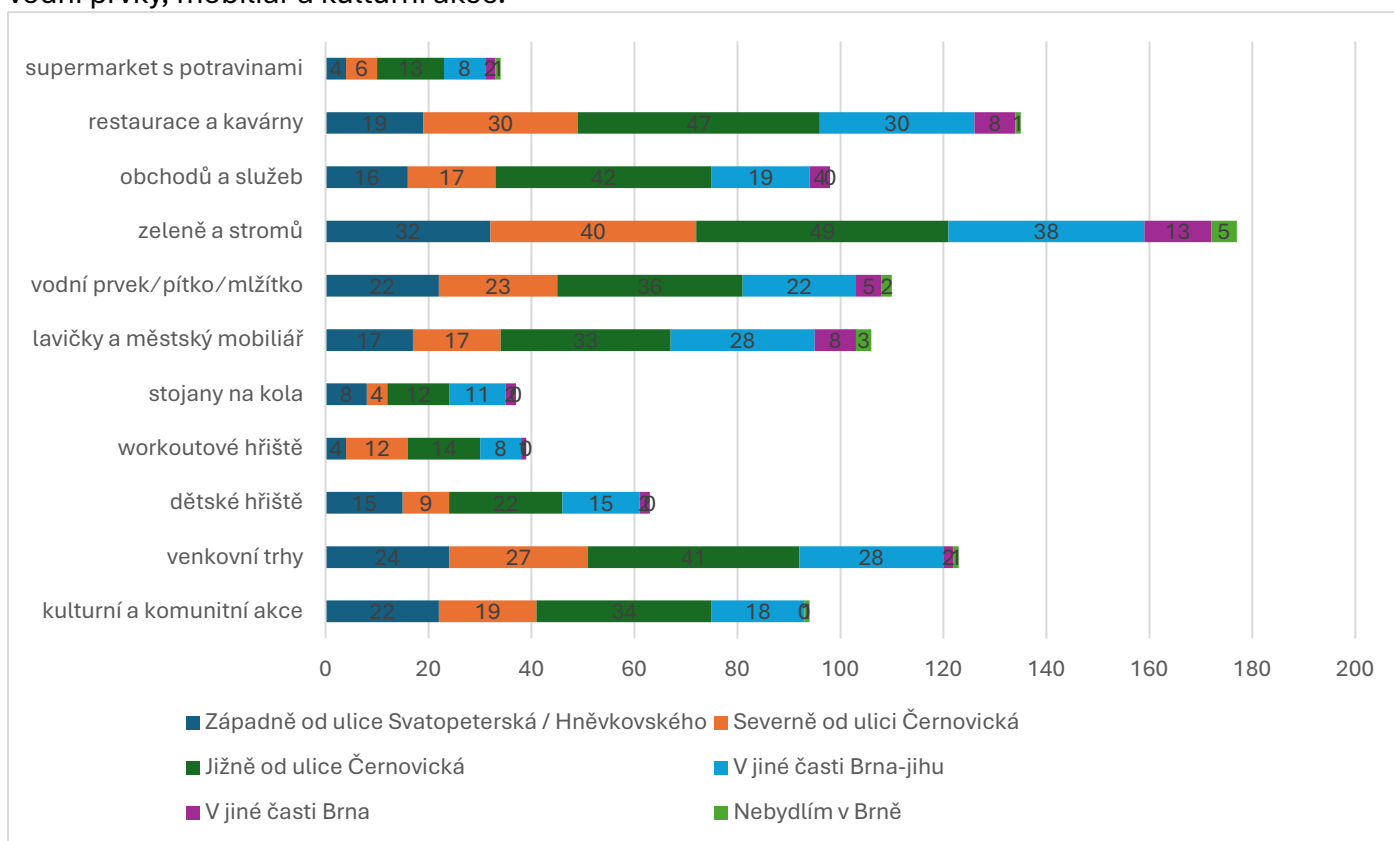
Typ ulice Svatopeterská
(preference automobilové dopravy
bez zástavby)

Graf 6 **Jaký typ charakteru preferujete?** Vyjádřeno průměrnými hodnotami dle místa bydliště ((ZS = Západně od ulice Svatopeterská / Hněvkovského, SČ = Severně od ulice Černovická, JČ = Jižně od ulice Černovická, B-J = V jiné části Brna-Jih, jčB = V jiné části Brna, NB = Nebydlím v Brně, p = průměr celého vzorku)

V otevřených odpovědích se pak jako předobraz ideálního řešení opakovalo Mendlovo náměstí jako dopravní uzel, který umožňuje přehledný přestup bez nutnosti využívat podchody či dobíhat autobusy, popř. Moravské náměstí pro parkové úpravy.

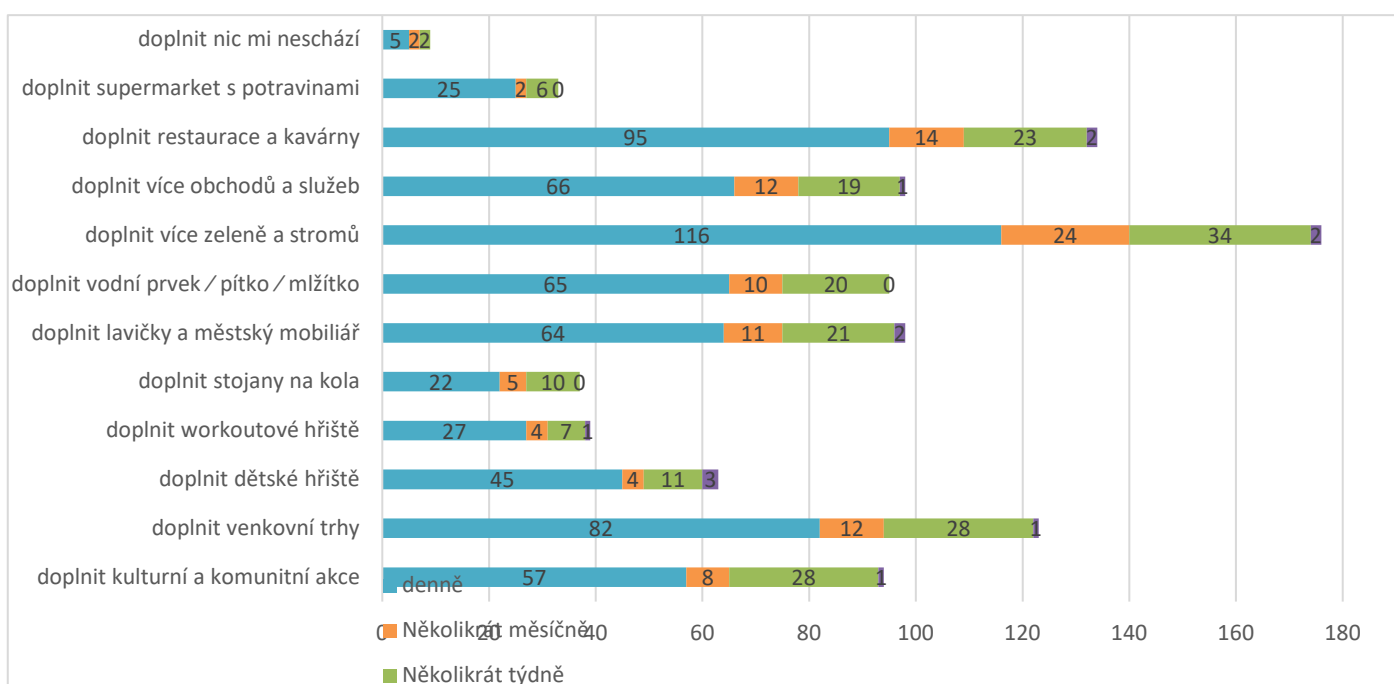
Co by obyvatelstvo v místě ocenilo či doplnilo?

Nejvíce respondentů*ek by ocenilo doplnění zeleně, v závěsu jsou restaurace, kavárny, venkovní trhy, vodní prvky, mobiliář a kulturní akce.

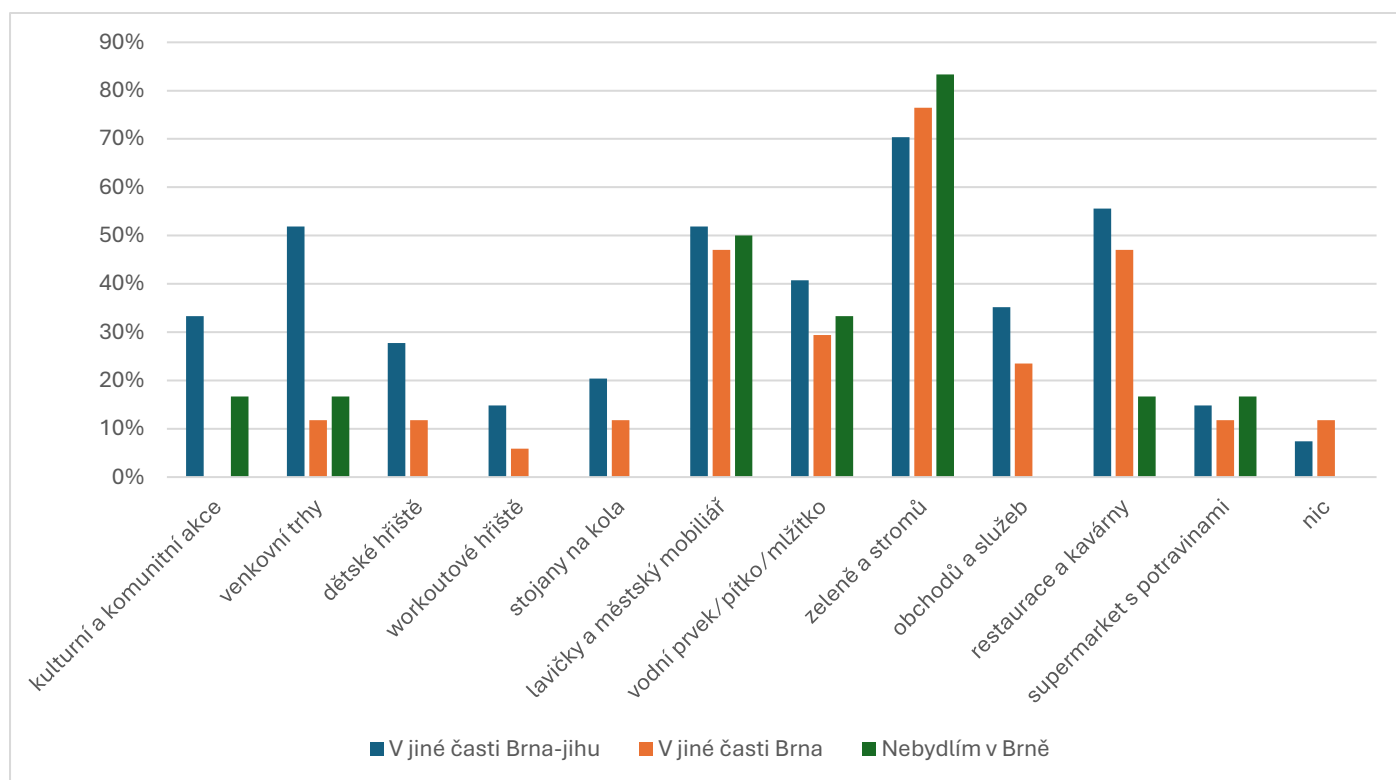
Graf 7 Co byste v místě ocenili? Vyjádřeno počtem odpovědí podle místa bydliště.

75 % těch, kteří území užívají denně, by ocenilo více zeleně. 62 % by ocenilo doplnění restaurace, 53 % by ocenilo doplnění venkovních trhů. 42 % by ocenilo doplnění mobiliáře, vodního prvku a obchodů. Na druhém konci spektra je doplnění stojanů na kola s 14 %, doplnění supermarketu s 16 % a workoutového hřiště s 18 %. Skoro všichni, kteří řešené území navštěvují několikrát měsíčně stojí o více zeleně.

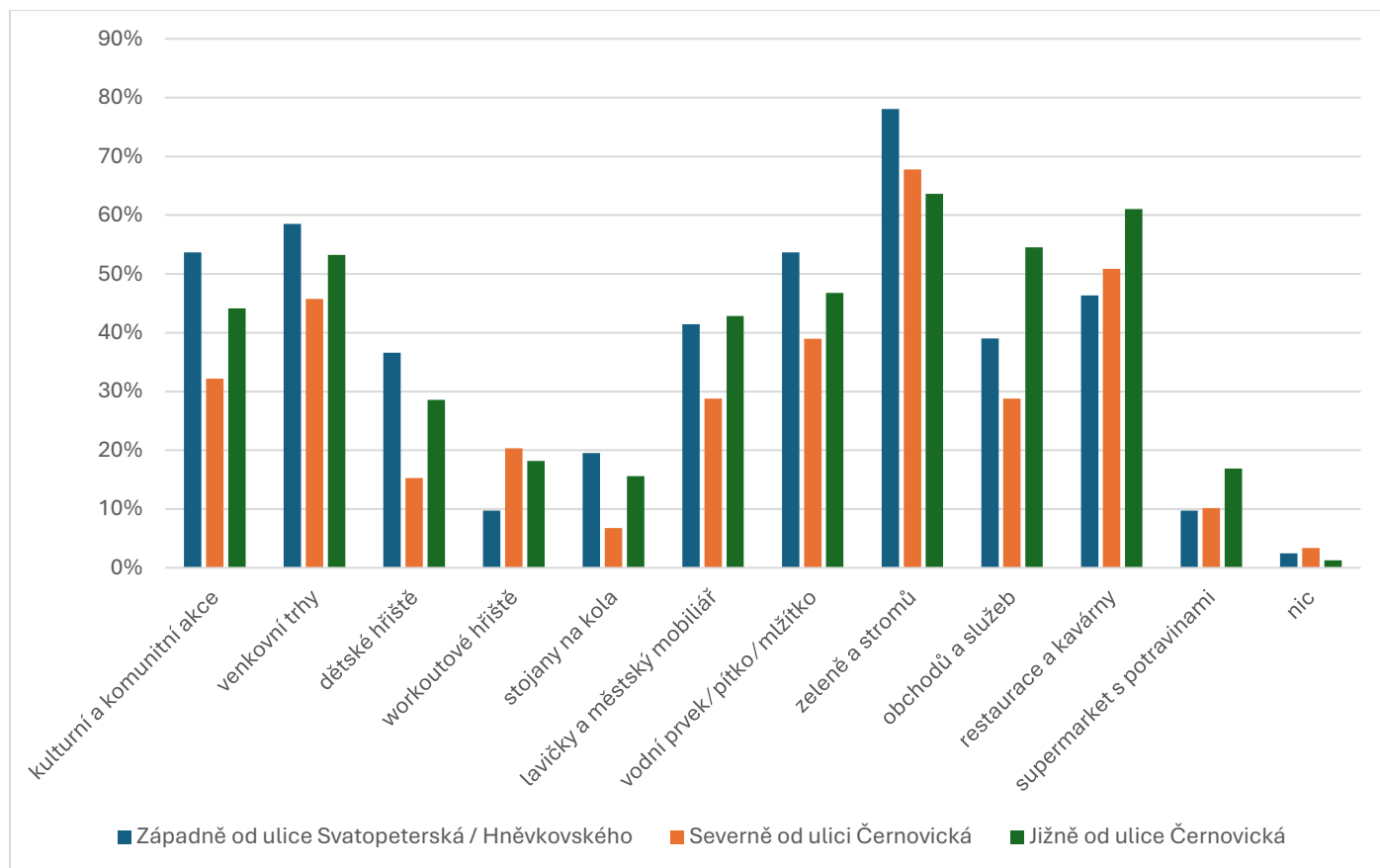

Graf 8 Co byste v místě ocenili? Vyjádřeno počtem odpovědí podle četnosti návštěv.

Bez ohledu na místo bydliště by všichni ocenili více zeleně a stromů, služby a doplnění mobiliáře. Ti, kteří v území bydlí, by ocenili komunitní a kulturní akce, venkovní trhy a dětská hřiště. Po hřištích není poptávka v části Severně od Černovické, což může být tím, že právě tam se jedno z nejoblíbenějších hřišť nachází.

Graf 9 Co by v místě ocenili ti, kteří nebydlí v okolí? Vyjádřeno procentuálním zastoupením jednotlivých kategorií.

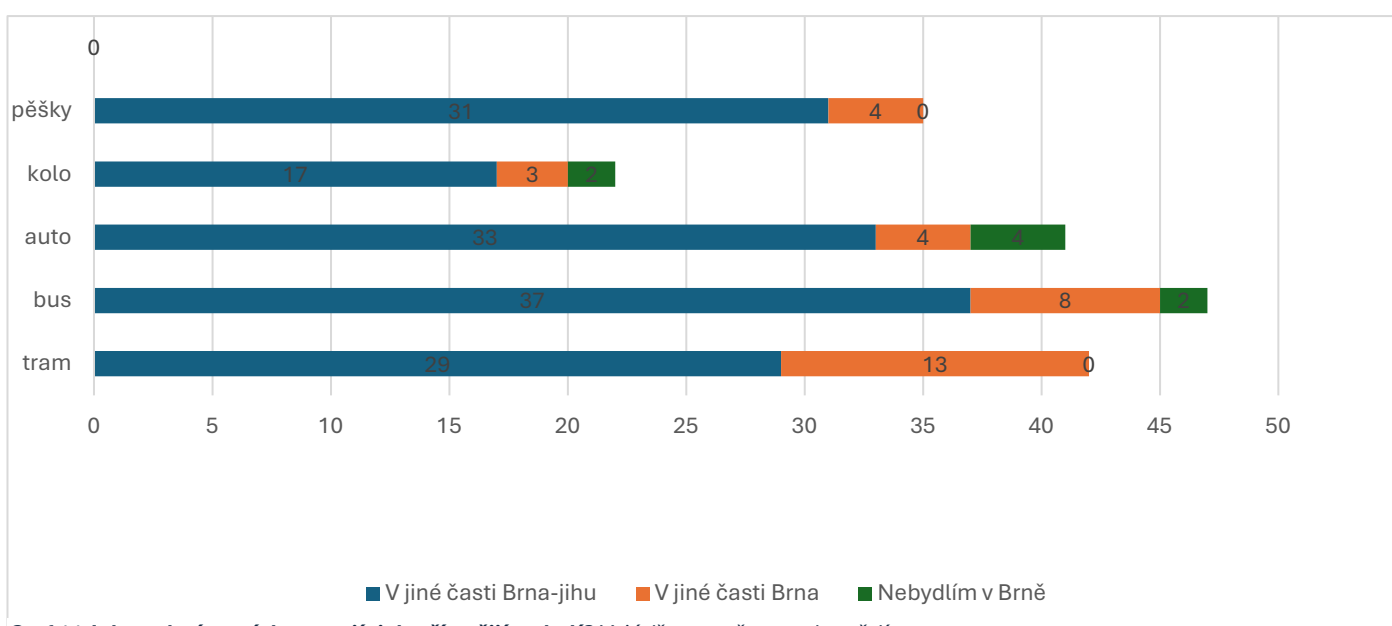
Graf 10 Co by v místě ocenili ti, kteří bydlí v okolí? Vyjádřeno procentuálním zastoupením jednotlivých kategorií.

Území očima zvenčí

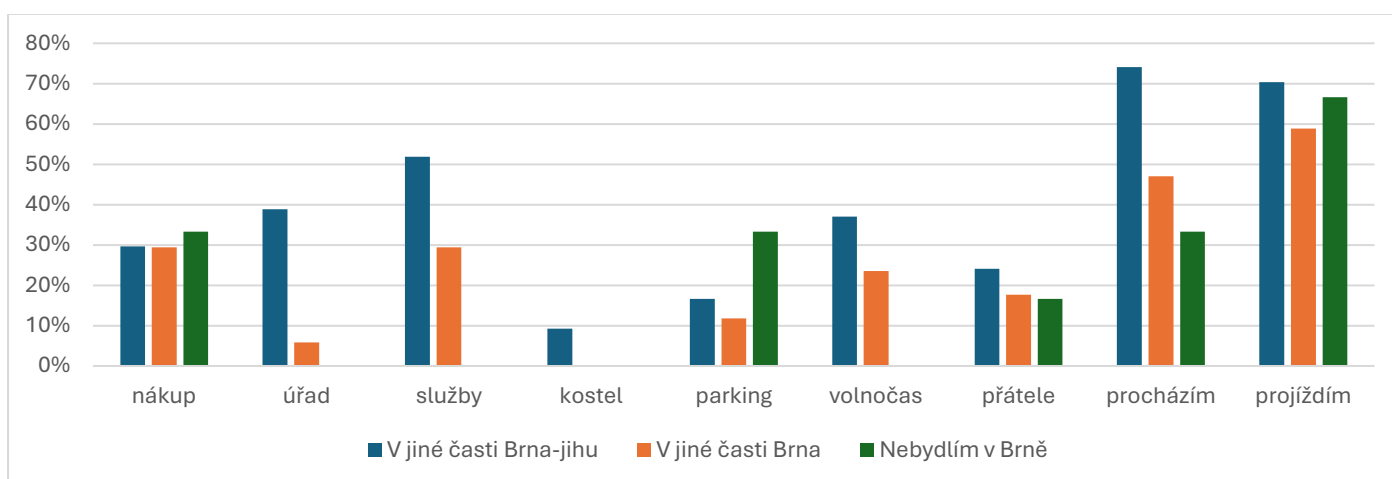
Většina těch, kteří nežijí v bezprostřední blízkosti řešeného území (77 odpovědí), jím projíždí. Většina respondentů*ek uvedla, že k pohybu používají především MHD (tramvaj a autobus). S tím souvisí i témata, která řeší.

Tyto skupiny **obecně adresují zanedbanost prostoru**, neudržovaná zeleň, hluk a prašnost spojená s intenzivní automobilovou dopravou a nedostatečný pocit bezpečí. Přehřívání zpevněných ploch v letních měsících. To, co by ocenili, je více služeb (kavárna, pekárna, Zásilkovna...), městský mobiliář, funkční veřejné toalety, lepší pěší a cyklistická prostupnost, bezbariérovost.

Lidé z MČ Brno-jih oceňují centrální polohu území v rámci Komárova, dobrou dostupnost radnice i dobrou dopravní dostupnost, přístupnost řeky. Ti, kteří do Brna dojíždí za prací, oceňují bezplatné parkoviště a napojení na MHD.

Graf 11 Jak se do území dopravují ti, kteří nežijí v okolí? Vyhádkováno počtem odpovědí.

Graf 12 Jak území využívají ti, kteří v něm nebydlí? Vyhádkováno procentuálním zastoupením kategorií.

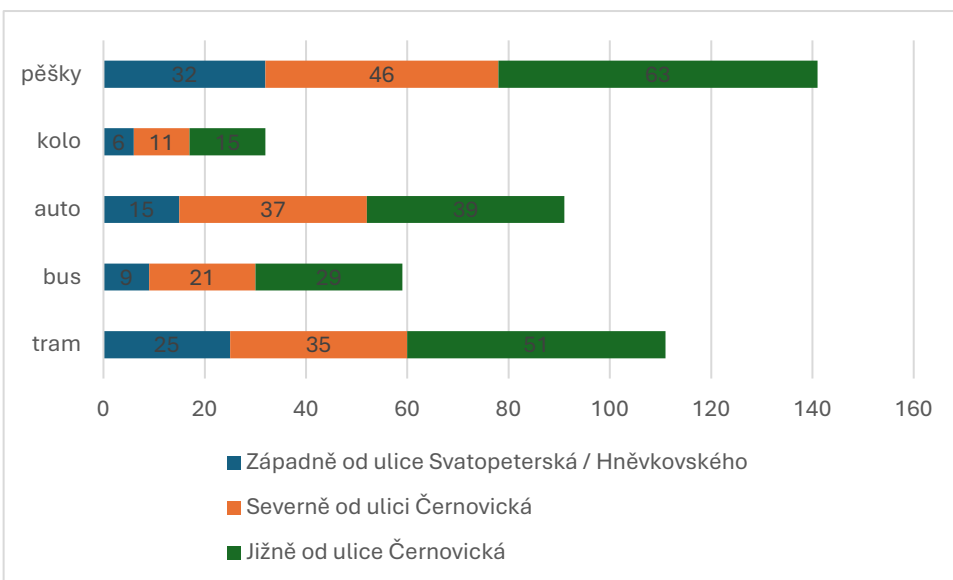
Území pohledem obyvatelstva

Jako klíčová témata obyvatelstva se v dotazníku ukazují **doprava, historii území, vybavenost, bezpečnost, pěší přístupnost, cyklistická doprava a kvalita veřejných prostranství**. Odpovědi zmiňují opakované krádeže na parkovišti, okolí herny, tristní stav podchodů. Jako hodnoty jsou oceňovány kostel sv. Jiljí a jeho okolí, Mariánské náměstí s kašnou, park kolem domu dětí, kavárna u tramvajové smyčky.

Řada odpovědí jako řešení současné dopravní situace vnímá mimoúrovňové řešení dopravy jako jsou nadchody, podchody či skrytí automobilové dopravy do tunelu. Odhlučnění jako řešení zmiňují především odpovědi ze Sídliště severně od Černovické ulice. Naopak odpovědi z části západně od Svatopeterské/Hněvkovské zmiňují klidné prostředí jako stávající hodnotu.

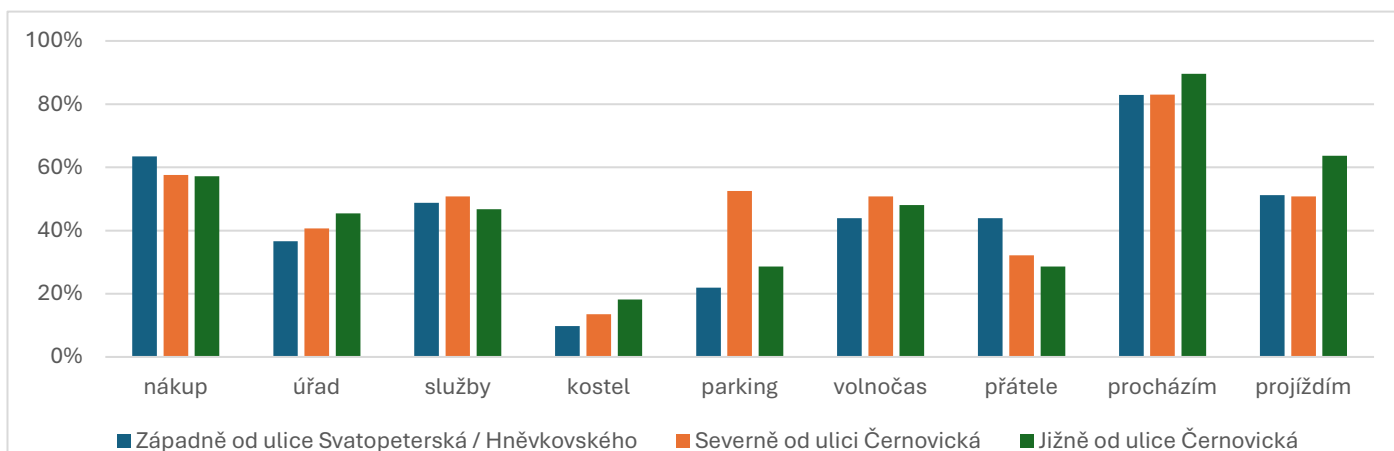
Zvýšení parkovacích kapacit na Mariánském náměstí by ocenily respondenti*ky z části západně od ulice Svatopeterská/Hněvkovského. Ostatní části oceňují velké parkoviště severně od Černovické. Volají po jeho obnově, doplnění stromů, aby se plocha v létě méně přehřívala. Někteří jako řešení dopravní situace vnímají vybudování parkovacího domu.

Objevují se témata spojená s kvalitou veřejného prostranství: oprava stávajících chodníků. Opravu či zřízení vodního prvku. Objevuje se přání více služeb každodenní potřeby, zrušení herny,

V otázce další zástavby není shoda. Především západně od Svatopeterské se preferuje nezastavovat (s odkazy na starousedlíky a proměnu území v posledních 50 letech a charakter rodinných domů). Odpovědi z části jižně od ulice Černovická si umí představit další zástavbu respektující charakter zástavby starého Komárova.

Graf 13 Jak se do místa dopravují ti, kteří zde žijí? Vyjádřeno počtem odpovědí.

Graf 14 Jak území využívají ti, kteří zde bydlí? Vyjádřeno procentuálním zastoupením jednotlivých kategorií.

ŠETŘENÍ ZŠ

Metodologie

Vzniklo ve spolupráci Základní školy Tuháčkova se samosprávou. Dětem byly rozdány formuláře s dotazy na oblíbená a neoblíbená místa. Mladší žactvo (56 odpovědí) mělo odpovědi kreslit, starší (56 odpovědí) psát. Jejich odpovědi korelují s odpověďmi dospělých.

Vyhodnocení

Jako problémové místo se nejčastěji objevují:

- podchody (52 z 112), které jsou dle odpovědí posprejované a nedostatečně osvětlené;
- přechody
  - krátký čas na přechod (4);
  - chybí přechody na Konopné, mezi školou a parkovištěm a mezi školou a knihovnou;
- parkoviště;
- místa, které obyvatelstvo obecně označuje za problematická (parkoviště u Alberta, prostor kolem radnice a herny, ubytovna Bílá růže, konečná zastávka tramvaje);
- neudržovanost prostoru (rozbité chodníky, nepořádek).

Odpovědi naznačují, že žactvo využívá řešené území i k volnočasovým aktivitám. Mladší žactvo jako své oblíbené místo označuje hřiště (9), školní hřiště (1), hřiště (9) a kopec na sídlišti. Smyčku jako oblíbené místo označilo 1 mladší a 9 starších. Na některých obrázcích mladších se objevují tramvaje, autobusy (5) či zastávky bez bližšího označení (5). Jako místa, kde rádi tráví čas, starší označují i park kolem kostela (2), park u školy (2), park u DDM (1), park na sídlišti (1) a obchod (4). Dále jsou označovány oblíbené obchody – Albert, Hrnček, květinářství, vinotéka.

Starší žactvo v sekci zlepšení adresuje:

- pocit bezpečí (20 – kamery, osvětlení podchodů);
- pořádek či čistotu (opakovaně navrhuje pokuty za odhazování nedopalků cigaret);
- opravení chodníků, fontány a velkého parkoviště;
- doplnění stromů a vytvoření parku 7
- doplnění laviček jako míst pro pobyt v území.

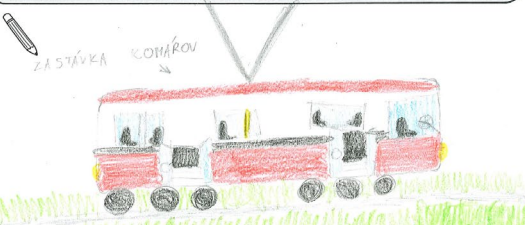
Mladší se u problémů zmiňují o:

- opravě velkého parkoviště
- doplnění zeleně – kolem zastávek prý není žádný stín.

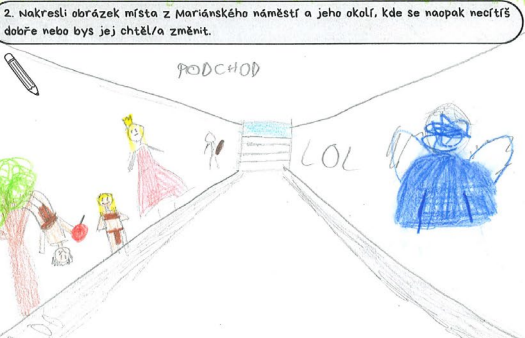
Mariánské náměstí čekají změny
a ty se na nich můžeš podílet!

1. Nakresli obrázek svého oblíbeného místa z Mariánského náměstí a jeho okolí.

2. Nakresli obrázek místa z Mariánského náměstí a jeho okolí, kde se naopak necítíš dobře nebo bys jej chtěl/a změnit.

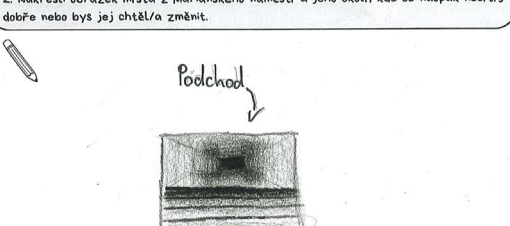
Mariánské náměstí čekají změny
a ty se na nich můžeš podílet!

1. Nakresli obrázek svého oblíbeného místa z Mariánského náměstí a jeho okolí.

2. Nakresli obrázek místa z Mariánského náměstí a jeho okolí, kde se naopak necítíš dobře nebo bys jej chtěl/a změnit.

Mariánské náměstí čekají změny
a ty se na nich můžeš podílet!

Zamysli se nad následujícími otázkami a odpověz podle vlastního názoru.

1. Která místa v okolí Mariánského náměstí máš rád/a a proč? Kde nejraději trávíš svůj volný čas?

2. Jsou v okolí Mariánského náměstí místa, kde se necítíš dobře? Co ti na nich vadí?

místa, kde je všechno šedé a je všechno zaspějované

3. Jak by se podle tebe dala tato místa vylepšit? Co bys navrhl/a jinak?

možná by pomohli kamery (nebo kytičky)

Mariánské náměstí čekají změny
a ty se na nich můžeš podílet!

Zamysli se nad následujícími otázkami a odpověz podle vlastního názoru.

1. Která místa v okolí Mariánského náměstí máš rád/a a proč? Kde nejraději trávíš svůj volný čas?

Nemám to takhle rád
nejlepší je zastávka kde
mám odjet pryč

2. Jsou v okolí Mariánského náměstí místa, kde se necítíš dobře? Co ti na nich vadí?

podchody v noci

3. Jak by se podle tebe dala tato místa vylepšit? Co bys navrhl/a jinak?

Nějaký hezký park s
výhledem

SEZNAM GRAFICKÝCH PŘÍLOH

Obrázek 1	Odkud přišli ti, kteří se účastnili besedy	14
Graf 1	Kdo vyplnil dotazník?	18
Graf 2	Jak často navštěvují řešené území dle místa bydliště	19
Graf 3	Jak se dopravujete do řešeného území?	19
Graf 4	Jaké problémy v území vnímáte na základě místa bydliště?	20
Graf 5	Jaké problémy v území vnímá uživatelstvo dle četnosti návštěv?	20
Graf 6	Jaký typ charakteru preferujete?	21
Graf 7	Co byste v místě ocenili?	22
Graf 8	Co byste v místě ocenili?	22
Graf 9	Co by v místě ocenili ti, kteří nebydlí v okolí?	23
Graf 10	Co by v místě ocenili ti, kteří bydlí v okolí?	23
Graf 11	Jak se do území dopravují ti, kteří nežijí v okolí?	24
Graf 12	Jak území využívají ti, kteří v něm nebydlí?	24
Graf 13	Jak se do místa dopravují ti, kteří zde žijí?	25
Graf 14	Jak území využívají ti, kteří zde bydlí?	25

PŘÍLOHY

- Příloha 1: seznam citací z dotazníku
- Příloha 2: dotazníky ze ZŠ (mladší a starší žactvo)